



‘Ik bekijk iets van zo veel kanten dat het z’n gewicht kwijtraakt’

‘Als ik dingen maak, zoek ik altijd het evenwicht tussen perfectionisme en gemakzucht’

HANS AARSMAN (62)

Analyseert wekelijks een persfoto in de Volkskrant en werkt aan zijn nieuwe theaterprogramma ‘Zelf weten’

HOOGMOED&IJDELHEID

‘Eerst was ik fotograaf, toen ging ik schrijven en nu sta ik op het toneel. Je moet toch een soort zelfoverschatting hebben om te denken dat je mensen in een zaal anderhalf uur kunt vermaken. Soms kijk ik vanuit de kleedkamer op een monitor en dan zie ik al die mensen bij de garderobe hun jas afgeven en de zaal binnenlopen en dan kan het me wel eens aanvliegen: jesus, die komen voor een leuke avond en daar moet ik voor zorgen! Bescheidenheid vind ik een ongelooflijk belangrijke eigenschap en ook een beetje ondergesneeuwd. Het paradoxale van bescheidenheid is natuurlijk dat je er geen reclame voor kunt maken. Bescheidenheid maakt je gevoelig voor wat er om je heen gebeurt en hoogmoed maakt je daar juist ongevoelig voor. Maar je moet er wel mee kunnen spelen, met allebei, want zonder hoogmoed zou ik nooit mijn stoel uitkomen.’

LUIHEID&GEMAKZUCHT

‘Als ik dingen maak, zoek ik altijd het evenwicht tussen perfectionisme en gemakzucht: ik doe er vrij lang over om aan te voelen wanneer ik de dingen los kan laten. Inmiddels durf ik gemakzucht meer in te zetten, want anders ga je te veel naar die stem van je vader of je leermeester luisteren. In de voorwaarden moet je wel perfectionistisch zijn: toen ik nog fotografeerde, had ik maar één camera bij me en maar één lens, maar die kende ik zo goed dat ik ’m zonder te kijken kon bedienen. Daardoor zijn je lichaam en geest op elkaar ingespeeld en kun je tijdens het fotograferen alles laten gaan. In het theater merk ik het ook: pas als de tekst er heel goed in zit, kun je ermee spelen. In het begin heb ik er zo’n last van dat die hersenen nog zo met die tekst bezig zijn, dat wanneer iemand in de zaal iets hardop zegt, ik denk: hou je bek nou even, mijn tekst is nog bezig! Als ik goed in mijn vel zit en ik durf dat hardop te zeggen, dan is dat héérlijk: het is zo feestelijk als je die ruimte hebt.’

GULZIGHEID&ONMATIGHEID

‘Ik kan een hele dag niet eten, maar als ik eenmaal begin kan ik moeilijk stoppen. Ik eet ook heel snel: als ik met andere mensen eet, ben ik altijd de eerste die z’n bord leeg heeft, al heb ik nu een trucje om tussendoor mijn bestek neer te leggen. Met drank is het precies zo: ik kan dagen niet drinken, maar als ik eenmaal begin – witte wijn of bier – moet ik oppassen om niet zwaar aangeschoten in bed te belanden.’

WOEDE&WRAAK

‘Van harde muziek word ik woedend en begin ik te schelden of ik ga met dingen gooien. Waar ik veel last van heb, zijn scooters. Vooral als ik erachter fiets, dan zit je ook nog eens in de stank van die gasten. Ze zijn ook nooit sneller, want je staat altijd weer samen voor dat stoplicht. “Ga toch fietsen met je dikke reet,” knal ik er dan uit. Misschien heeft het ook met leeftijd te maken, want vroeger kon ik ongewenste geluiden beter wegfilteren. Als ik nu op een feestje sta met te harde muziek, ben ik weg. Rond mijn dertigste heb ik in de Amsterdamse binnenstad regelmatig gevochten. In die tijd had ik me helemaal kaalgeschoren – ik wilde wel eens weten hoe mijn schedel eruit zag. Dat was destijds nog niet zo gebruikelijk en riep veel reacties op. Ik kan een beetje provocerend zijn, met een dolletje, en dat pakte dan soms verkeerd uit. Ik was een keer met vrienden in de provincie en daar werden we in een café niet bediend. “Mongolen bedienen we hier niet,” zei de barmen. Waarop ik zei: “Nou, dat moet je hier toch niet opvallen, mongolen,” dus dat werd knokken. In die tijd bokste ik ook, niet om mijn woede kwijt te raken, maar omdat de conditietraining heel goed was en ik van het automatiseren hield wat boksen ook is: een opeenvolging van slagen.’

HEBZUCHT&GIERIGHEID

‘Geld uitgeven aan dingen die ik niet nodig heb vind ik lariekoek. Een plek waar je lek-

ker woont en boeken, dat is het enige waar ik geld belangrijk voor vind. Ik had ooit wat geld over en toen ben ik met dat sommetje gaan beleggen. Dat was in de periode rond 1995 toen alles nog omhoog ging, en uiteindelijk is dat bedrag min of meer verdubbeld en kon ik een huis kopen. Na ruim een jaar ben ik er weer mee opgehouden, het ging me te veel bezitten: vooral met opties ben je de hele dag bezig en daar had ik geen zin in.’

LUST&WELLUST

‘Zo rond m’n dertigste kwam het vaak voor dat ik een dame ontmoette en nog diezelfde avond met haar in bed belandde. Dan had ik daarna altijd zo’n ongelooflijk raar gevoel, net alsof je lichaam al iets had gedaan waar je geest nog niet aan toe was. Je verknalt iets, je hebt een lichamelijke intimiteit die je geestelijk nog lang niet hebt bereikt en dat gat dicht je nooit meer – althans mij lukte dat nooit. Dat doe ik nou helemaal niet meer, die beheersing heb ik inmiddels wel en bovendien heb ik nu een heel leuke vrouw.’

JALOEZIE&AFGUNST

‘Binnen mijn werk kan ik wel afgunst voelen, afgunst heeft denk ik te maken met een soort ongerustheid bij jezelf dat het bergafwaarts met je gaat. Het is een stemmetje dat zegt: “Zie je nou wel, je dacht dat je wat voorstelde, maar dat is helemaal niet zo.” Soms heb ik het idee dat ik in een gebied werk waar maar een paar plaatsen te vergeven zijn, maar zo werkt het niet. En door een ander iets te gunnen, gaat dat gevoel al bijna weg. Gelukkig kan ik gevoelens goed wegredeneren, dat is prettig. Ik ben iemand die veel over alles nadenkt, als kind was ik een tobber, maar nu ben ik er heel handig in om iets van zo veel kanten te bekijken dat het z’n gewicht kwijtraakt en ik er vaak om kan lachen. Dat vind ik ook altijd zo mooi bij die Missverkiezingen: dan wint er eentje en staan al die andere meiden er verrukt om heen. Ik ben altijd gefascineerd door die foto’s: hoe krijgen ze op zo’n moment die glimlach voor elkaar?’ ■